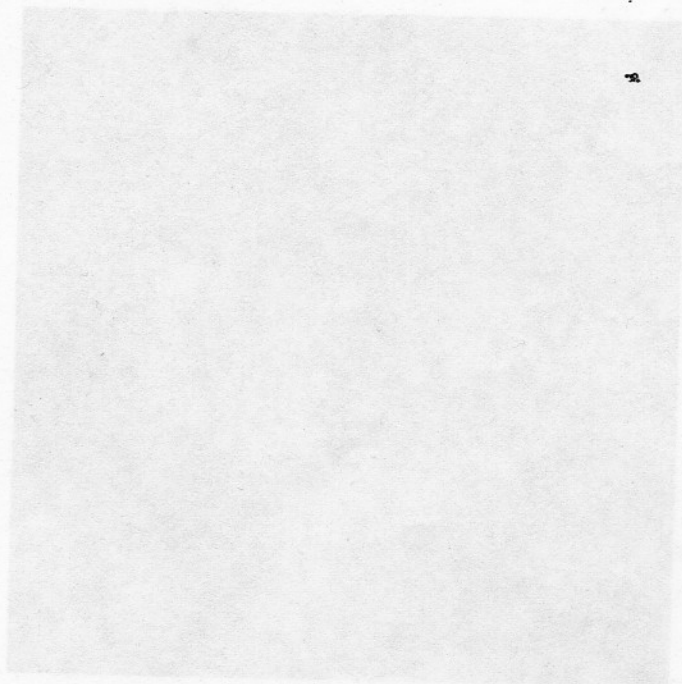
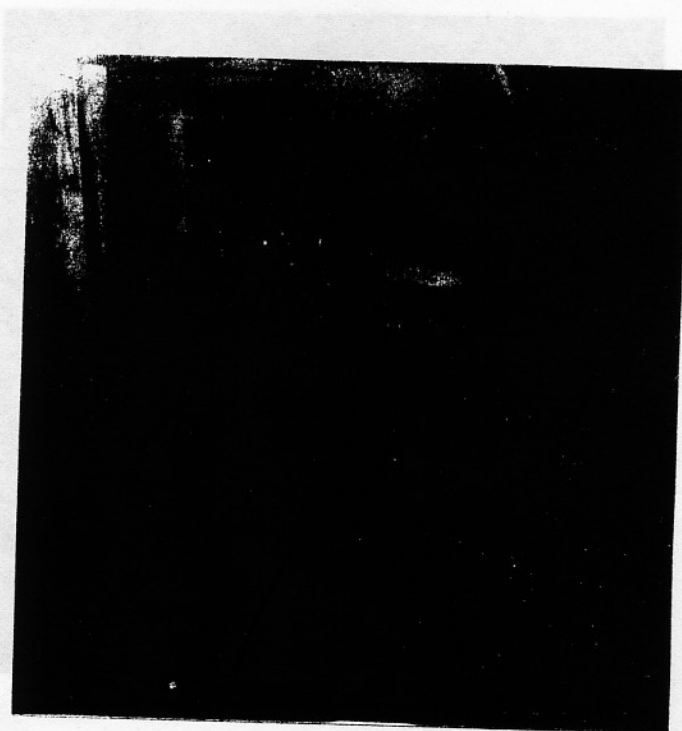

Her ses den
elektriske heisen
som ble brukt
til å heise
kornsekkene opp
i 2. etasje.

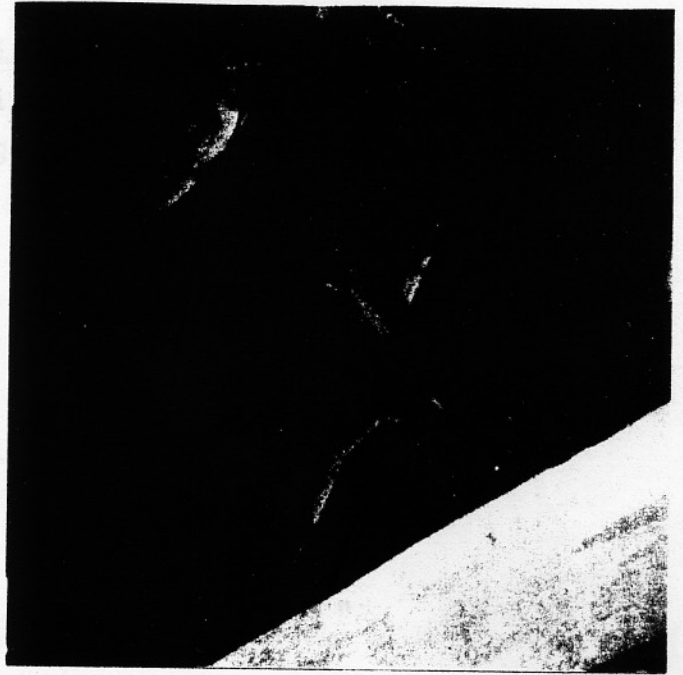
Bildet viser gryn-
kverna.
Til høyre på
bildet ses trappen
som går opp til
kornloftet

Bildet viser noen
kvernsteiner som
står i 2. etasje

TAISTEN VOR FURNTYDEN

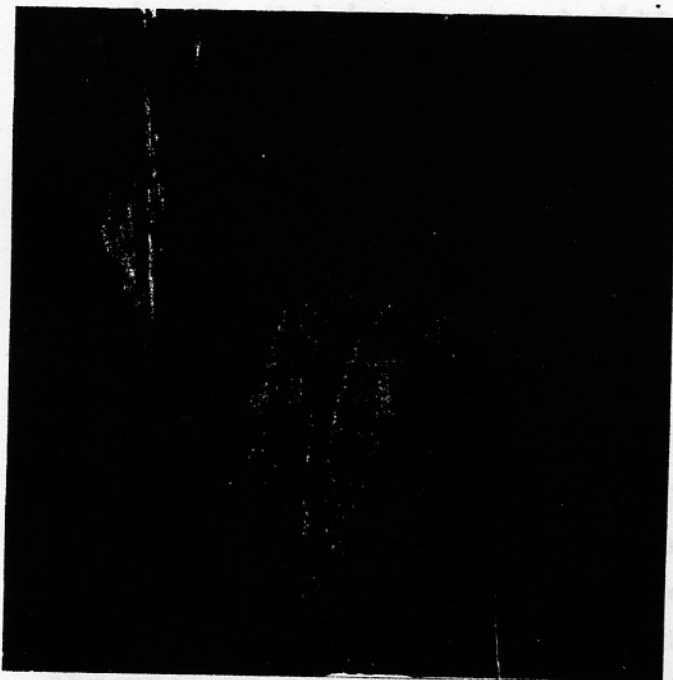
I henhold til Stortings-
budsjetåret 1. juli
Her ses den elektriske heisen
etter følg
som ble brukt
til å heise og rug
kornsekkene opp
i 2. etasje

Men for Vestlandet,
trygden forhøyet til

For hvete og rug
For bygg
For havre

Til disse fastsatte satser var det et tillegg på
7 øre pr. kg inntil 1200 kg pr. kornår. Dette gjaldt
for alle kornsorter når de kom fra et selvstendig
gårdsbruk. Mot en ekstra godtgjørelse som var på
50 øre pr. oppgjør, kunne de korndyrkerne som ønsket
det, i tiden 1. november - 31. desember, få innløst
de salingsedler som de inntil da hadde mottatt i

Bildet viser noen
kvernsteiner som
står i 2. etasje

Aune en av de største
se
be
møller, var i 1938 - 1939,
100 kg. For dette
7.406,-.
et bort en god del i
ca. kr 1,50 - kr 1,80
Dette gir en utgift på
38-39. I tillegg til
de 2000 sekkene med bygg, malte møller Aune også
en del hvete og rug.

(forts. ...)

TAKSTER FOR KORNTRYGDEN

I henhold til Stortingets beslutning skulle det i budsjettåret 1. juli 1935 - 30. juni 1936 utbetales korntrygd etter følgende takster:

For hvete og rug	9 øre pr. kg
For bygg	6 " " "
For havre	3 " " "

Men for Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge var trygden forhøyet til:

For hvete og rug	9,5 øre pr. kg
For bygg	6,5 " " "
For havre	5,5 " " "

Til disse fastsatte satser var det et tillegg på 1 øre pr. kg inntil 1200 kg pr. kornår. Dette gjaldt for alle kornsorter når de kom fra et selvstendig gårdsbruk. Mot en ekstra godtgjørelse som var på 60 øre pr. oppgjør, kunne de korndyrkerne som ønsket det, i tiden 1. november - 31. desember, få innløst de malings sedler som de inntil da hadde mottatt i kornåret. Ved årsoppgjøret måtte korndyrkeren oppgi hvor meget korn han hadde solgt til Staten eller havregrynsmøllene. Det kunne ikke betales mer til møllen i malingspenger enn trygden for kornet utgjorde.

I sesongen 1936 - 37 var Konrad Aune en av de største skattyterne i bygda. Så det sier seg jo selv at mølla måtte gå godt i disse årene. Det beste malingsåret Konrad Aune hadde i sin tid som møller, var i 1938 - 1939. Da malte han 2003 sekker bygg a 100 kg. For dette fikk han en bruttoinntekt på kr 7.406,-. Fra denne bruttoinntekten gikk det bort en god del i strømregninger. Han måtte betale ca. kr 1,50 - kr 1,80 i strøm pr. 100 kg. han malte. Dette gir en utgift på strømmen på ca. kr 3.000,- for 1938-39. I tillegg til de 2003 sekkene med bygg, malte møller Aune også en del hvete og rug.

(forts. ...)

I tidsrommet fra og med 13. juli 1939 til og med 29. november 1939 ble det malt 15.525 kg korn fordelt på 226 sekker. Av disse 15.525 kg, var det 346 kg som ble "avvist". Grunnen var at kvaliteten var for dårlig til at det kunne ytes korntrygd. Korndyrkeren måtte selv betale malingen for det "avviste" kornet.

Inntekten i tiden fra 13. juli - 29. november 1939 var på kr 539,31. Det gir en gjennomsnitt pr. kg på ca. 3,5 øre. I tillegg til dette kommer bryggerpenger og fraktpenger.

Gjennomsnittinntekt	pr 100 kg:	kr 3,50
+ strømforbruk	pr 100 kg:	" 1,50
= netto	pr 100 kg	<u>kr 2,-</u>

En må i tillegg til strømforbruket også trekke fra avskrivninger på maskiner og ny-investeringer i mølla.

DRIFTEN UNDER 2. VERDENSKRIG

Under krigen ble det ikke malt så mye på mølla. Den 22/3 -1943 fikk Olav Bøaseter malt 40 kg grynmel a 4 øre pr. kg, Petter Nordgård 48 kg grynmel, Bernhard Aspmo 50 kg grynmel og B.O. Bjørnsund 97 kg grynmel.

Den 23/3 - 1944 fikk J. Velten malt 60 kg, Oleif Bøe 105 kg, P.P. Fagerheim 70 kg, Bj. Kristoffersen 59 kg, R. Håbet 75 kg, R. Brunnes 50 kg, O.H. Brandskognes 100 kg, R. Fredriksen 70 kg, M. Nymo 130 kg, A. Hansen 47 kg, og Th I. Sollie 70 kg. Alle fikk malt til grynmel.

Som man ser så er det små kvanta som nå blir malt sammenlignet med det som var vanlig før krigen.

(forts. ..)

Da krigen var slutt, ble det malt mye på mølla. Det var få som leverte under 100 kg, slik at 1500 kg pr. dag var ikke uvanlig.

I tidsrommet 17/10-16/11 1945 ble det malt 23.387 kg.

Under 2. verdenskrig var Moen mølle til stor velsignelse for russiske fanger. Dit kom det ofte folk med mat som de lurte til fangene. Fangene gikk forbi mølla når de skulle til fjellet bak den for å sprengte ut tunneller for tyskerne. Selvsagt hendte det også at de tyske vaktene så at fangene fikk mat, men som oftest sa de ikke noe. Det var ikke bare russiske fanger som nødt godt av mølla under krigen. Det kunne nok hende at naboene til Konrad Aune kunne få seg litt ekstra mel i disse stride tider.

En av naboene som ofte var på mølla var Erling Bersvendsen (f. 1898) Han har da også fått et varig mén av mølla. En gang han skulle hjelpe møller Konrad Aune med noe maling, satte venstre pekefinger seg fast i drivreima, og det vises enda på fingeren.

MØLLEN NEDLEGGES

I 1950 ble det slutt med mølledriften på Moen. Hovedgrunnen var nok at det ble mer penger blandt folk. De orket ikke å produsere mer korn på gårdene, fordi det var lettere å kjøpe det ferdige melet i butikkene. Fra 1950 og fram til i dag har møllehuset vært brukt til forskjellige ting. Det har vært sagbruk her, og bygningen har også vært benyttet til lager.

(forts. ..)

BYGGEBESKRIVELSE AV MØLLA

I dag er Moen mølle i to etasjer med loft. Den er i bindingsverk med ytre stående kledning.

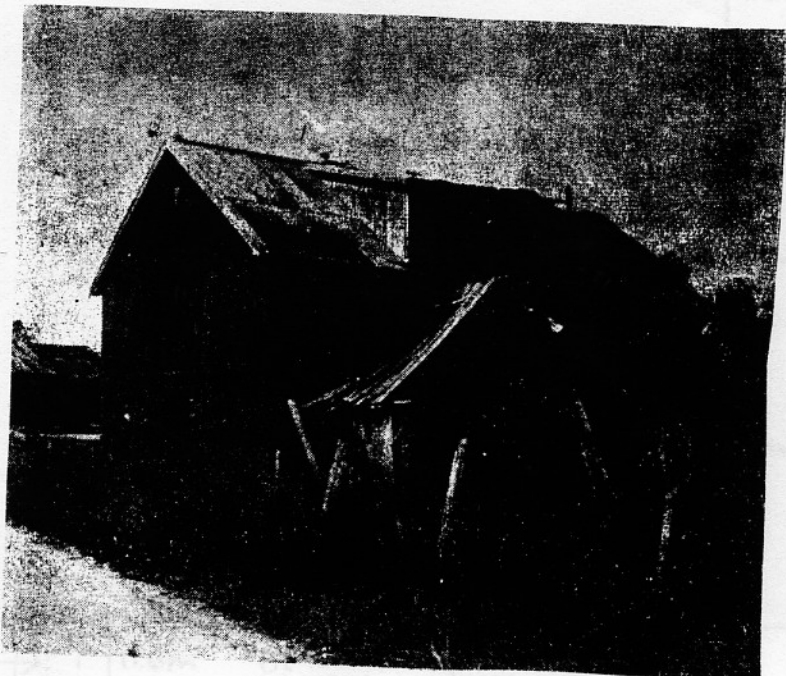
1. etasje er delt i et hovedrom og to mindre rom. Hovedrommet har støpt golv og innvendig bordkledning. Det er her motoren står, samt den maskindrevne mølla på støpt fundament. Det ene siderommet er også innvendig panelt. Dette rommet ble brukt som vaktrom og soverom. I dette rommet er det også en ovn. Her går også drivreimene fra motoren til diverse maskiner.

Inngangen er i gavlen, tofløyd dør samt egen inngang fra langsiden til hovedrom og vaktrom.

2. etasje er delt i to rom. Her var møllesteinens øvre del, med skrepper opp til loftet, samt en egen grynmelkvern. Det er heisinnretning i gavlen og vekt til melsekker. Det andre rommet ble brukt som låger. På loftet var det påfylling av korn i hovedkvernens skreppe. På den andre langveggen er det drivreimuttak til et sagbruk som har stått her.

Bygningens bredde er 605 cm og lengden er 1040 cm. Taket er et sperretak med bølgeblikk.

Se for øvrig vedlagte tegning av grunn- og loftsplan.

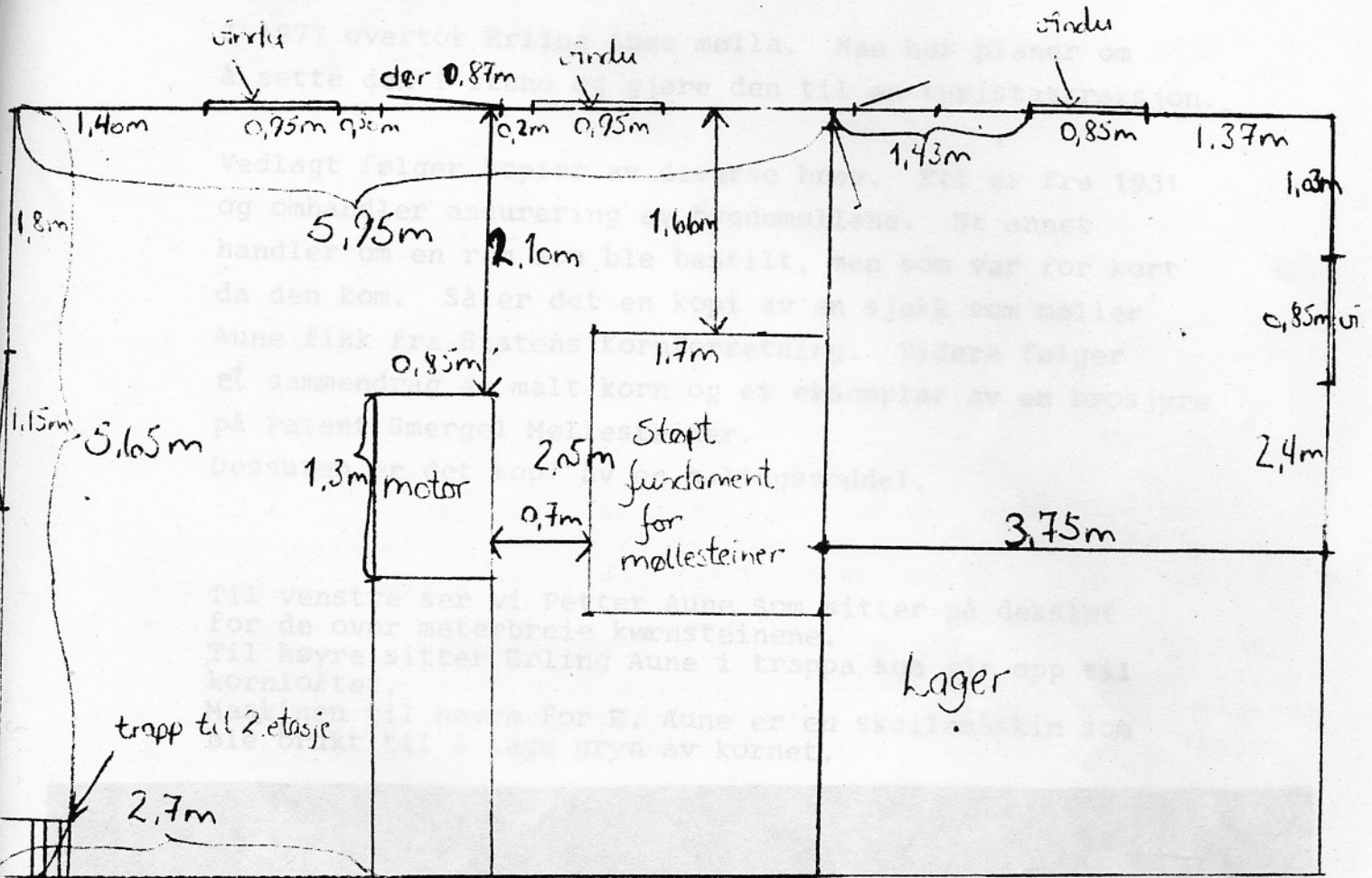

Bildet viser mølla fra baksiden

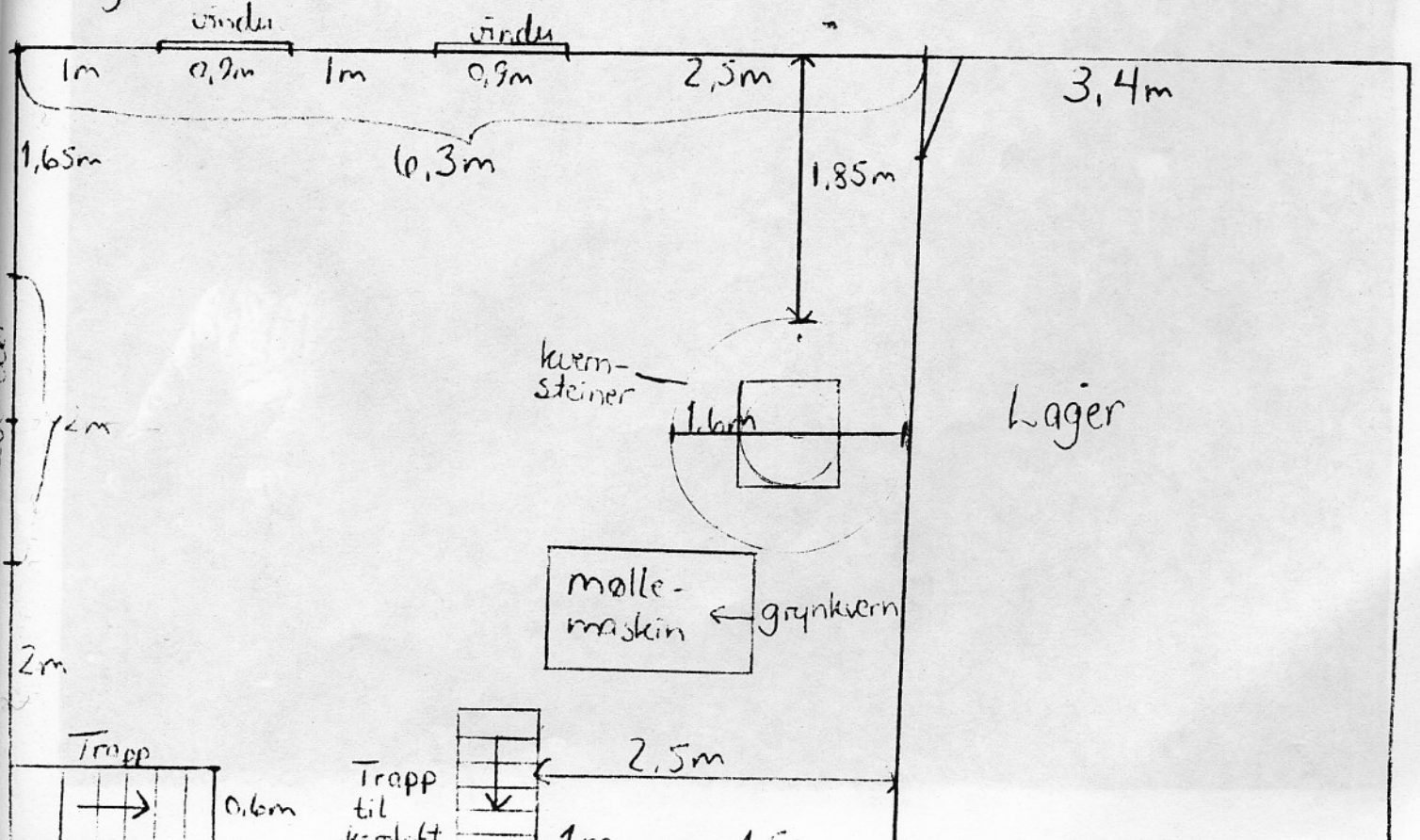
(forts. ...)

Skisse over møllen.

1. etasje:

2. etasje:

NYTT EIERSKIFTE

I 1977 overtok Erling Aune mølla. Han har planer om å sette den i stand og gjøre den til en turistattraksjon.

Vedlagt følger kopier av diverse brev. Ett er fra 1931 og omhandler assurering av bygdemøllene. Et annet handler om en rem som ble bestilt, men som var for kort da den kom. Så er det en kopi av en sjekk som møller Aune fikk fra Statens Kornforretning. Videre følger et sammendrag av malt korn og et eksemplar av en brosjyre på Patent Smergel Møllesteiner.

Dessuten er det kopi av en malingsyddel.

Til venstre ser vi Petter Aune som sitter på dekslet for de over meterbreie kornsteinene.

Til høyre sitter Erling Aune i trappa som går opp til kornloftet.

Maskinen til høyre for E. Aune er en skallemaskin som ble brukt til å lage gryn av kornet.

BYGDEMØLLENES LANDSFORENING
ASSURANSEKOMITEEN
Telefon 21404.

Oslo, april 1931.

TIL DE NORSKE BYGDEMØLLER !

På siste årsmøte i Bygdemøllenes Landsforening blev der nedsatt en komite på tre medlemmer til å arbeide for å få rimeligere assuransevilkår for bygdemøllene.

Komiteen som består av brukseier Kvan, Sande i Vestfold, brukseier Gun. Herrefosser, Ski og ingeniør Gulbrandsen, Oslo, har allerede ut fra sitt arbeide med saken grunn til å anta at det skal lykkes å opnå bedre vilkår for bygdemøllene i dette spørsmål.

Vi håper at samtlige landets bygdemøller vil støtte komiteen i dette arbeide, og dermed bidra til å bedre bygdemøllenes kår.

I dette håp sender vi Dem idag et spørreskjema som vi ber Dem besvare straks og returnere til Bygdemøllenes Landsforening, Skippergt. 32, Oslo.

Vi ber Dem eventuelt konferrere med Deres medlemmer for å få hans erfaring i dette spørsmål med på skjemaet.

Svarene bør være komiteen i hende senest 1. mai.

Arbødigst

For ASSURANSEKOMITEEN

ALBERT E. OLSEN EFTF.

MASKINFORRETNING

TELEGRAM-ADRESSE: -ALBERT-
CODE: 5th EDITION A. B. C.
POST BOKS 146

TELEFONER:
KONTOR & RIKSTELEFON ... 2679, 4520
BUTIKK & EKSPEDISJON ... 1321
LAGER, FJORDGATEN 24 ... 2285

ES/HT

TRONDHEIM, DEN 8. desember-1933
FJORDGATEN 5

Herr Konrad Aune,

Moen i Målselv.

Jeg har riktig mottatt Deres brev av 30.f.m. og ser jeg at der er sendt Dem

4 meter 5" x 4-lagt rem,

istedenfor som bestilt 7.75 meter.

Der må selvfølgelig ha foregått en beklagelig forveksling ved ekspedisjonen av remmen, og tør jeg høfligst be Dem sende denne i retur hertil. Jeg har nu på nytt sendt Dem som bestilt

7.75 meter 5" x 4-lagt rem,

og håper jeg De har mottatt denne.

Jeg ber Dem velvilligst undskylde feilen, og forblir

med høiaktelse

W. Ing. Krogerud

Statens Kornforretning

IV. R.	OSLO DEN	TEKST	DEBET		KREDIT		NAVN
			KRONER	MALT IALT KG.	KG.	PRISREDUKSJON IALT KRONER	
63	Mai 1931	KONTANTER 1/4-30/4 1931	74,16	24,72	24,72	74,16	MOEN MØLLE, K. AJINE, MAALSELV.

Statens Kornforretning

Statens Kornforretning

JENV. NR.	OSLO DEN	TEKST	DEBET		KREDIT		NAVN
			KRONER	MALT IALT KG.	KG.	PRISREDUKSJON IALT KRONER	
77,10	APR 21 31	KONTANTER 1/3-31/3 1931	75,18	25,06	25,06	75,18	MOEN MØLLE, K. AJINE, MAALSELV.

Statens Kornforretning

